

Teaching Guide

Identifying Data					2022/23
Subject (*)	Teaching Aquatic Skills	Code	620G01007		
Study programme	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	2nd four-month period	First	Obligatory	6	
Language	SpanishGalician				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Educación Física e Deportiva				
Coordinador	Castillo Obeso, María del	E-mail	maria.castillo@udc.es		
Lecturers	Camíña Fernández, Francisco Castillo Obeso, María del Rivas Feal, Antonio	E-mail	frco.camina@udc.es maria.castillo@udc.es antonio.rivas@udc.es		
Web					
General description	<p>A materia "Habilidades acuáticas e a súa didáctica" desenvolve contidos relacionados co dominio do medio acuático a través da aprendizaxe da motricidade acuática así como a metodoloxía do seu ensino para distintos grupos de poboación. O medio acuático presenta unhas características particulares diferentes ás terrestres que poden facilitar unha actividade educativa e saudable que enriqueza significativamente o desenvolvemento motor do individuo. Ao non ser o ambiente axeitado para o ser humano, presenta riscos obxectivos para a súa integridade física, sendo o máis grave o afogamento. A aprendizaxe da motricidade acuática básica permitirá que as persoas se adapten ao medio acuático, garantindo o seu disfrute sempre que se faga de forma responsable xa que, aínda que sexan dominadas, persiste o risco de afogamento. Ao tratarse dunha materia obrigatoria, todo o alumnado debe cursala, o que garante unha diversidade de situacións de aprendizaxe que contribuirán ao enriquecemento da metodoloxía. Cada alumno/a achega a súa particular experiencia coa auga e o seu nivel de dominio do medio que, ao compartir, beneficia ao grupo. Non obstante, cómpre subliñar que a instalación do profesorado é unha piscina profunda que require un nivel mínimo de adaptación ao medio acuático para poder cursar a materia con seguridade e, ao non existir probas de acceso este curso, cada alumno debe ser responsable de esta capacidade mínima (movéndose 25 m seguidos sen ningún material auxiliar).</p> <p>O título da materia xa indica que se centra máis na metodoloxía docente que no nivel de rendemento que acadada cada alumno. É máis interesante que o alumnado aprenda a ensinar o dominio do medio acuático a todo tipo de posibles usuarios de calquera idade e capacidade, tanto en instalacións acuáticas como en espazos acuáticos naturais. Trátase, polo tanto, dunha materia que desenvolve coñecementos aplicados, partindo da propia experimentación e que dará ao alumnado ferramentas de intervención para que poida desenvolver todo tipo de programas educativos e de promoción da saúde en espazos acuáticos artificiais e naturais, coas máximas garantías de seguridade e calidade. Está situado no segundo cuatrimestre do primeiro curso e pode ter continuidade curricular coa materia "Iniciación ao Deporte II (Natación)" que se imparte de forma optativa en 3o curso.</p>				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Comprender os beneficios do deporte como experiencia de lecer para ser capaz de incluír os indicadores fundamentais na planificación e atender os mesmos no desenvolvemento da práctica de lecer, considerando o xénero, a idade e a discapacidade, e analizando con enfoque crítico as estratexias de discriminación positiva.
A4	Coñecer e comprender as bases que aporta a educación física á formación das persoas.
A5	Fomentar a convivencia, estimulando e poñendo en valor a capacidade de constancia, esforzo e disciplina dos participantes nas actividades de educación física e deportiva.
A6	Deseñar e ordenar estratexias e espazos de aprendizaxe que respondan á diversidade social (sexo, xénero, idade, discapacidade, culturas?) e ao respecto dos dereitos que conforman os valores que aporta a educación física e deportiva á formación integral dos cidadáns.

A7	Promover e avaliar a formación de hábitos de actividade física e deporte ao longo do ciclo vital, considerando que a idade, o xénero ou a discapacidade son variables que necesitan da intervención consciente para favorecer a igualdade de oportunidades.
A8	Deseñar, desenvolver, e avaliar os procesos de ensino ? aprendizaxe, relativos á actividade física e o deporte, con atención e titorización segundo as características individuais e contextuais das persoas (xénero, idade, discapacidade, culturas, etc.).
A10	Coñecer os distintos niveis da lexislación educativa e aplicar os fundamentos básicos que promove en canto á Planificación e Programación Didáctica da Educación Física nas etapas educativas.
A11	Posuír o conxunto de habilidades ou competencias docentes que faciliten o proceso de ensino-aprendizaxe na aula de educación física.
A12	Avaliar e elaborar instrumentos de recollida de datos que atendan aos aprendizaxes do alumno, ao proceso de ensino en sí e á función del docente.
A13	Identificar as principais tarefas do profesor de educación física dentro e fóra da aula, resaltando as que fan referencia á súa labor tutorial, orientadora e departamental.
A15	Coñecer, saber seleccionar e saber aplicar as técnicas de modificación de conduta que pode utilizar o profesional de Educación Física e Deportes nos diferentes ámbitos da súa competencia laboral.
A16	Deseñar, programar e desenvolver actividades esenciais da motricidade humana: o xogo, a danza e a expresión corporal, o exercicio e as actividades no medio natural, no ámbito educativo, recreativo e da actividade física e saúde, promovendo a igualdade de dereitos e oportunidades e evitando a exclusión en función do xénero e a discapacidade.
A17	Programar e desenvolver actividades físico-deportivas no medio natural, no contexto educativo e recreativo, favorecendo a participación á que todos teñen dereito e evitando a invisibilidade por razóns de xénero ou discapacidade.
A18	Deseñar e aplicar métodos adecuados para o desenvolvemento e a avaliación técnico-científica das habilidades motrices básicas nas diferentes etapas evolutivas do ser humano, considerando o xénero.
A20	Deseñar, planificar e realizar funcións de animación para a utilización saudable do lecer.
A21	Deseñar, planificar e realizar actividades físicas e deportivas en lugares ou espazos que implican un risco intrínseco: no medio acuático, na neve ou outros do medio natural ou con animais.
A22	Comprender os fundamentos neurofisiolóxicos e neuropsicolóxicos subxacentes ao control do movemento e, de ser o caso, ás diferenzas por xénero. Ser capaz de realizar a aplicación avanzada do control motor na actividade física e o deporte.
A25	Identificar e comprender os requisitos psicomotores e sociomotores das habilidades deportivas, executando basicamente as habilidades motrices específicas dun conxunto de deportes, considerando as diferenzas por xénero.
A26	Identificar e aplicar as peculiaridades didácticas de cada especialidade deportiva na intención pedagóxica dos diferentes ámbitos de intervención.
A27	Aplicar os principios cinesiolóxicos, fisiolóxicos, biomecánicos, comportamentais e sociais nos contextos educativo, recreativo, da actividade física e saúde e do adestramento deportivo, recoñecendo as diferenzas biolóxicas entre homes e mulleres e a influencia da cultura de xénero nos hábitos de vida dos participantes.
A29	Identificar os riscos para a saúde que se derivan da práctica de actividade física insuficiente e inadecuada en calquera colectivo ou grupo social.
A31	Realizar a análise funcional da conduta nos contextos deportivos, educativos ou de exercicio físico para a saúde, como paso previo á intervención psicolóxica.
A33	Seleccionar e saber utilizar o material e equipamento deportivo adecuado para cada tipo de actividade físico-deportiva no contexto educativo, deportivo, recreativo e da actividade física e saúde.
A36	Coñecer e saber aplicar as novas tecnoloxías da información e a imaxe, tanto nas ciencias da actividade física e do deporte, como no exercicio profesional.
B1	Coñecer e posuír a metodoloxía e estratexia necesaria para a aprendizaxe nas ciencias da actividade física e do deporte.
B2	Resolver problemas de forma eficaz e eficiente no ámbito das ciencias da actividade física e do deporte.
B3	Traballar nos diferentes contextos da actividade física e o deporte, de forma autónoma e con iniciativa, aplicando o pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Trabajar de forma colaboradora, desenvolvendo habilidades, de liderado, relación interpersonal e traballo en equipo.
B5	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán.
B6	Dinamizar grupos nos diferentes ámbitos do exercicio profesional.
B7	Xestionar a información.
B8	Desenvolver hábitos de excelencia e calidade nos diferentes ámbitos do exercicio profesional.

B9	Comprender a literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte en lingua inglesa e en outras linguas de presenza significativa no ámbito científico.
B10	Saber aplicar as tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B11	Desenvolver competencias para a adaptación a novas situacións e resolución de problemas, e para a aprendizaxe autónoma.
B12	Coñecer os principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional e actuar de acordo con eles.
B14	Comprender e aplicar a lexislación vixente relativa ao marco das actividades físicas e deportivas nos distintos ámbitos: educación, deporte, xestión, lecer e saúde.
B15	Comprender e saber utilizar as importantes posibilidades que a educación física e o deporte teñen para xerar hábitos sociais e valores democráticos (coeducación de xéneros, respecto á diversidade social e cultural, cooperación, competición respectuosa, compromiso co contorno?).
B16	Dominar habilidades de comunicación verbal e non verbal necesarias no contexto da actividade física e o deporte.
B17	Promover e avaliar actividades de ampliación curricular, referentes á creación de hábitos autónomos de actividade física e deporte.
B19	Exercer a profesión con responsabilidade, respecto e compromiso.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Identificar o espazo acuático como un espazo de actuación particular e diferente ao terrestre, comprendendo as alternativas de uso entre as distintas prácticas que engloba cada ámbito (educación, saúde, deporte e recreación) e valorando, especialmente, as posibilidades de desenvolvemento. educación física baseada no medio acuático.	A1 A4 A25 A26	B1 B3	C6
Adquirir un coñecemento básico dos fenómenos físicos que interveñen no ser humano durante o desenvolvemento de calquera actividade acuática para unha mellor comprensión das habilidades cognitivas, motrices e emocionais implicadas.	A4 A22 A27 A29	B2	C6
Recoñecer as posibles dificultades dun alumno durante a fase de adaptación ao medio acuático e comprender a actitude necesaria para facilitar o devandito proceso.	A5 A6 A15 A22 A26 A31	B2 B4 B6 B16	C4
Deseñar, desenvolver e avaliar os procesos de ensino-aprendizaxe das habilidades acuáticas, con atención e tutoría en función das características individuais e contextuais das persoas (xénero, idade, discapacidade, cultura, etc.).	A8 A11 A12 A17 A21 A26	B1 B3 B15	
Promover e avaliar a adquisición de habilidades acuáticas ao longo do ciclo vital, considerando que a idade, o sexo ou a discapacidade son variables que requiren unha intervención consciente para favorecer a igualdade de oportunidades.	A1 A4 A5 A7 A21	B6 B8 B11 B15	C4 C7

Deseñar e ordenar estratexias e espazos de aprendizaxe que respondan á especificidade do espazo acuático e á diversidade social (sexo, xénero, idade, discapacidade, cultura...) e que permitan o desenvolvemento da motricidade acuática a todas as persoas.	A6 A8 A18 A21 A33	B1 B2 B3 B4	C5
Comprender a evolución dos obxectivos xerais a establecer no proceso de adquisición de habilidades acuáticas e seleccionar os posibles contidos motores para alcanzalos.	A11 A16 A17 A18 A21	B1 B7 B9	C6
Identificar e comprender as esixencias psicomotrices e sociomotrices das habilidades deportivas acuáticas, executando basicamente as habilidades motrices específicas dos distintos deportes acuáticos, considerando as diferenzas por xénero.	A21 A25 A26 A33	B2 B15	C3
Experimentar numerosas variantes de traballo das diferentes habilidades acuáticas, practicar ata acadar o grao de competencia motriz que garanta a plena autonomía no medio acuático e iniciar a adquisición de habilidades deportivas acuáticas específicas.	A18 A21 A22 A27 A33	B2 B6 B19	C7
Conocer y poseer la metodología y estrategia necesaria para el aprendizaje en el ámbito acuático, tanto en espacios acuáticos artificiales como naturales.	A6 A8 A17 A21	B1 B17	C6
Seleccionar e saber utilizar o material (tanto específico como alternativo) e os equipamentos acuáticos en contextos educativos, deportivos, recreativos e de actividade física saudable.	A21 A26 A33	B1	
Analizar os métodos de ensino das habilidades acuáticas e as súas posibilidades de aplicación, tendo en conta as diferentes variables que poden afectar a un programa didáctico acuático.	A8 A11 A18 A21 A26	B8 B11	
Aplicar as técnicas didácticas e reflexionar sobre a conveniencia de adaptar a información á idade do alumno e sobre como e cando dar coñecemento dos resultados nunha actividade acuática.	A8 A15 A21 A27 A33	B8	C1
Coñecer as funcións e responsabilidades dos distintos membros que integran unha Escola de Actividades Acuáticas, comprender cales son as máis importantes e analizar as posibles consecuencias do incumprimento.	A5 A6 A8 A13 A20	B5 B8 B12 B14	
Coñecer e saber aplicar as tecnoloxías da información e da comunicación (TIC) no ámbito das actividades acuáticas para facilitar os procesos de ensino-aprendizaxe.	A36	B10	C3
Comportarse de forma responsable, garantindo a seguridade que o espazo acuático require en calquera práctica acuática (educativa, deportiva, recreativa, saudable, etc.).	A21 A29	B5 B8 B12 B14 B19	C7
Coñecer e aplicar a lexislación vixente en materia de marco das actividades acuáticas en diferentes ámbitos: educativo, deportivo, de xestión, lecer e saúde.	A10 A21	B5 B14	C4

Contents	
Topic	Sub-topic
1. O medio acuático como espazo de acción motriz.	1.1 Características 1.2 Oportunidades de práctica 1.3 Riscos específicos 1.4 Seguridade (obxectiva e subxectiva)
2. Adaptación da respiración ao medio acuático.	2.1 Expiración submarina 2.2 Coordinación do ritmo ventilatorio 2.3 Apnea 2.4 Ventilación por máscara e tubo (snorkel)
3. Habilidades motrices acuáticas básicas.	3.1 Definición 3.2 Clasificación 3.3 Importancia da práctica para a súa adquisición e dominio
4. Equilibrio no medio acuático.	4.1 Flotación estática e dinámica 4.2 Equilibrios en diferentes posicións 4.3 Flotación colectivas (formacións) 4.4 Material auxiliar de flotación, vantaxes e inconvenientes.
5. Os xiros no medio acuático	5.1 No eixe lonxitudinal (cefalo-caudal) 5.2 No eixe transversal (latero-lateral) 5.3 No eixe anterior-posterior (dorso-ventral) 5.4 Combinado (por exemplo, viraxes de natación)
6. Desplazamento no medio acuático.	6.1 Principios de acción-reacción e resistencia acuática. 6.2 Importancia da acción corporal (deslizamento e ondulación) 6.3 Propulsión cos membros superiores (remadas e brazadas) 6.4 Propulsión cos membros inferiores (patadas) 6.5 Materiais auxiliares para a propulsión (aletas, manoplas, etc.)
7. Manipulacións no medio acuático.	7.1 De obxectos non flotantes (busca e captura) 7.2 De obxectos flotantes (agarres, golpes, lanzamentos e recepcións) 7.3 Doutras persoas (traslados acuáticos)
8. Entradas á auga e saídas do medio acuático.	8.1 Mergullas desde a terra á auga (saídas de natación e saltos) 8.2 Boost/saltos (natación artística e waterpolo) 8.3 Saltos desde a auga coa axuda de compañeiros (natación artística) 8.4 Como saír da auga: subida ao bordillo e elementos flotantes
9. Os deportes acuáticos como habilidades específicas da auga.	9.1 Natación: estilos (crol frontal, braza, costas e bolboreta) e modalidades (piscina curta, piscina olímpica e travesías en augas abertas). 9.2 Waterpolo 9.3 Natación artística (sincronizada) 9.4 Saltos 9.5 Outros deportes acuáticos

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Mixed objective/subjective test	A1 A4 A6 A7 A8 A10 A11 A12 A13 A15 A22 A25 A26 A29 A31 A33 B5 B7 B9 C1	2	4	6

Collaborative learning	A5 A6 A8 A12 A15 A16 A17 A18 A20 A21 A25 A26 A27 A33 A36 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B16 B19 C1 C3 C4	1	6	7
Guest lecture / keynote speech	A1 A4 A6 A7 A8 A10 A13 A15 A22 A25 A26 A31 A33 B1 B3 B4 B5 B7 B9 B11 B12 B14 B15 B16 B19 C1 C3 C4 C5 C6 C7	7	10	17
Practical test:	A5 A7 A8 A11 A16 A17 A18 A20 A21 A25 A26 A27 A33 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B10 B11 B12 B16 B17 C1 C4 C5 C6 C7	2	2	4
Physical exercise	A5 A11 A16 A20 A21 A25 A27 A29 A33 A36 B1 B2 B4 B5 B10 B11 B12 B16 C1 C3 C4 C5 C6 C7	38	38	76
Personalized attention		40	0	40

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Mixed objective/subjective test	Exame teórico: - Preguntas de opción múltiple. - Preguntas de resposta curta.
Collaborative learning	Traballo non presencial relacionado cos contidos teórico-prácticos da materia consistente na ensinanza dunha destreza acuática específica a un suposto aprendiz (un /ha compañeiro/a).
Guest lecture / keynote speech	Ensinanza dos contidos teóricos por parte do profesorado.
Practical test:	Exame práctico de execución por parte do/a alumno/a de diferentes habilidades acuáticas, En caso de imposibilidade de entrar na auga (por lesión ou enfermidade), observación e detección de erros na execución das habilidades acuáticas realizadas por un/ha compañeiro/a e proposta de exercicios para a súa aprendizaxe.
Physical exercise	Realización por parte do alumnado das tarefas motrices de aprendizaxe propostas nas sesións presenciais.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Collaborative learning	Atención ás dificultades individuais que poidan experimentar nas sesións presenciais realizadas en horario lectivo.
Practical test:	Reunión co profesorado da materia para aclarar dúbidas sobre:
Physical exercise	- O contido teórico-práctico das actividades realizadas. - As fontes bibliográficas a consultar para afondar nun tema do seu interese. - Realización do traballo relacionado cos contidos teórico-prácticos.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Collaborative learning	A5 A6 A8 A12 A15 A16 A17 A18 A20 A21 A25 A26 A27 A33 A36 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B16 B19 C1 C3 C4	Realización dun traballo teórico-practico sobre o proceso de ensinanza/aprendizaxe de unha habilidade acuática a un/ha compañeiro/a.	10
Mixed objective/subjective test	A1 A4 A6 A7 A8 A10 A11 A12 A13 A15 A22 A25 A26 A29 A31 A33 B5 B7 B9 C1	Exame escrito consistente: - Preguntas de tipo test. - Preguntas de resposta breve.	45
Practical test:	A5 A7 A8 A11 A16 A17 A18 A20 A21 A25 A26 A27 A33 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B10 B11 B12 B16 B17 C1 C4 C5 C6 C7	Execución na piscina de habilidades acuáticas practicadas, que grabanse en video, observación e identificación de erros sobre a propia grabación e proposta de exercicios de aprendizaxe.	45

Assessment comments

Requírese a asistencia e participación activa polo menos ao 70% das sesións prácticas. O incumprimento desta norma imposibilita a superación.

Para os estudantes a tempo parcial este requisito redúcese ao 60%. Para DAN (deportistas de alto nivel) pode chegar ata o 50%. O/a alumno/a que non cumpra este requisito será considerado "Non Presentado" e deberá volver a matricularse no seguinte curso.

Nas sesións prácticas a asistencia e participación activa significa realizar as actividades acuáticas propostas para vivencialas e demostrar o seu dominio. Os/as estudantes que por causa de lesión ou enfermidade non poidan bañarse deberán elaborar unha reflexión por escrito sobre o observado na sesión para considerar que cumpriron a asistencia e, ademais, serán avaliados de forma práctica ao remate do cuatrimestre.

Para todo o alumnado realizarase un exame escrito con preguntas tipo test e de resposta breve. O exame estará no idioma de impartición da materia, si se desexa no uotro idioma oficial da UDC, solicitarase unha semana antes da data de realización. Para os/as que non participaran de forma activa nas sesións ademais haberá un exame práctico na piscina sobre os contidos impartidos. Os/as alumnos/as que cumpriron o 70% de asistencia e participación activa tendrán a parte práctica xa recoñecida.

Para optar á máxima nota (matrícula de honra) deberase elaborar un traballo teórico-práctico, consistente no análise e reflexión sobre o proceso do ensino/aprendizaxe dunha habilidade acuática a un grupo ou suxeito real. Esta opción contemplase solo no caso de obter un sobresainte.

Porlo tanto, a nota final para os que cumplan coa asistencia consíguese da seguinte maneira:

- Alumnos/as que cumpren coa asistencia e participación activa: exame teórico.
- Alumnos/as que cumpren a asistencia pero non entraron na auga: exame teórico e exame práctico.
- Alumnos/as con nota sobresainte (9), podrán optar a matrícula de honra entregando o traballo.

As datas do exame son as que aprobanse no calendario académico. Para o traballo voluntario de opción a matrícula de honra o prazo máximo é un día anterior a la data de peche de actas.

O traballo debe tratar ao menos os seguintes apartados:

- Introducción (presentación do traballo e xustificación da elección).
- Descrición da habilidade acuática elixida (analizando os retos que supón, a dificultade ou o nivel de esixencia?).
- Caracterización do suxeito/grupo que vai a aprendella (¿Qué capacidades ten?)
- Evaluación inicial (¿De ónde partimos? Experiencia anterior, aprendizaxes relacionados, nivel de dominio da habilidade acuática?)
- Progresión da enseñanza proposta (¿Qué tarefas propóngolle? ¿Con qué formato de práctica?).
- Evaluación final (¿Qué nivel de dominio conseguira?).
- Reflexión sobre o proceso e propostas de mellora.
- Referencias bibliográficas consultadas.

Este traballo pódese realizar de forma individual si se dispón dun alumno/a ou grupo real voluntario. Pero pódese facer en parellas, de modo que cada membro da mesma sirva de ?aprendiz? ao outro. Cada un puede tener como obxectivo unha habilidade diferente, ou a mesma, si comparten intereses e nivel.

Os criterios de avaliación son os mesmos na primeira e segunda oportunidade da mesma convocatoria. Si el/a alumno/a cumpriu coa asistencia non é necesario que a repita en derradeiras convocatorias.

A realización fraudulenta de proba ou actividades de avaliación implicará directamente a calificación de suspenso ?0? na materia e na convocatoria correspondente, invalidando así calquer calificación obtida en tódalas actividades de avaliación de cara á convocatoria extraordinaria?.

Ademais, según a Ley de Convivencia Universitaria (BOE núm. 48, de 25 de febreiro de 2022), o fraude académico, considerase falta moi grave, puidendo implicar expulsión de 2 a 3 anos da universidade constando no expediente académico hata su total cumprimento; así como, a pérdida de dereitos de matrícula parcial durante un curso ou semestre académico (art. 14). Enténdese por fraude académico calquer comportamento premeditado tendente a falsear os resultados dun exame ou traballo, propio ou alleo, realizado como requisito para superar unha materia ou acreditar o rendimento académico (art. 11).

Coa finalidade de mellorar o sistema

de garantía interna de calidade do noso centro, sería convinte que o alumnado

atendese á solicitude realizada pola UDC, con periodicidade cuatrimestral,

respecto a participar no proceso de avaliación das materias cursadas e cuxa

chamada realiza baixo o nome de ?AVALÍA? consistindo en responder as enquisas

que avalían a docencia do profesorado en cada

materia.

Sources of information

<p>Basic</p>	<p>Bucher, W. (1995): 1000 Ejercicios e juegos de natación e actividades acuáticas. Ed. Hispano Europea. Barcelona.</p> <p>Camiña, F. Cancela, C. Rodríguez, X. (1999): O gran libro da natación. Lea. Santiago. Camiña, F. (2014): Tratado de Natación: de la iniciación al perfeccionamiento. Paidotribo. Barcelona. Camiña, F. (2014): Tratado de Natación: del perfeccionamiento al alto rendimiento. Paidotribo. Barcelona. Del Castillo, M. (2004): Actividades acuáticas en la Primera Infancia: Programa de Intervención y Seguridad. Fundación IDISSA. Xaniño. A Coruña. Del Castillo, M. (2001): La experiencia acuática en la primera infancia como aprendizaje motor enriquecedor del desarrollo humano: un estudio en la Escuela Acuática Infantil del INEF de Galicia. Tesis doctoral en PDF en el Repositorio de la Universidad de A Coruña (http://ruc.udc.es). A Coruña. Duffield, M.H. (1985): Ejercicios en el agua. Ed. Jims. Barcelona. Franco, P. e Navarro, F. (1980): Natación. Habilidades acuáticas para todas las edades. Hispano Europea. Madrid. González, C.A. y Sebastiani, M. (2000): Actividades Acuáticas Recreativas Ed. Inde. Barcelona. Gonsalvez, M. y Joven, P. (1997): Natación y sus especialidades. CSD. Madrid. Guerrero, R. (1991): Guía de las actividades acuáticas. Paidotribo. Barcelona. Güeita, J. y Alonso, M. (2021): Terapia Acuática. Abordajes desde la fisioterapia, la terapia ocupacional y la logopedia (2ª Edición). Ed. Elsevier. Barcelona. Jardí, C. (2000): Movernos en el agua. Desarrollo de las posibilidades educativas, lúdicas y terapéuticas en el medio acuático. Ed. Paidotribo. Barcelona. Lanuza, F. e Torres, B. (1995): 1060 Ejercicios e juegos de natación. Paidotribo. Barcelona. Martín, O. (1993): Juegos e recreación deportiva en el agua. Gymnos. Madrid. Martínez, P. y Moreno, R. (2011): Cuentos motores acuáticos. Ed. Inde. Barcelona. Moreno, J. A. (2001): Juegos acuáticos educativos. Ed. Inde. Barcelona. Moreno, J. A.; Pena, L. y Del Castillo, M. (2004): Manual de Actividades Acuáticas en la Infancia. Para bebés y niños de hasta seis años. Paidós. Barcelona. Muñoz Herrera, E. (2011): Planifica tus actividades acuáticas con el Modelo Narrativo Lúdico. Ed. Wanceulen. Sevilla. Navarro, F. (1978): Pedagogía de la natación. Miñón: Valladolid. Pansu, C. (2002): El agua y el niño. Un espacio de libertad. Ed. Inde. Barcelona. RFEN (2017): Natación +. Editores Navarro, F. Gosálvez, M. y Juárez, D. Sevilla. Soler, A. y Jimeno, M. (1998): Actividades Acuáticas para personas mayores. Fundamentos Teóricos y Sesiones Prácticas. Editorial Gymnos. Madrid. Sova, R. (1993): Ejercicios acuáticos. Ed. Paidotribo. Barcelona.</p>
<p>Complementary</p>	<p>Colado, J.C. (2004): Acondicionamiento físico en el medio acuático. Ed. Paidotribo. Barcelona. Costill, D.L., Maglischo, E.W. Richardson, A.B. (1994): Natación. Hispano Europea. Barcelona. Counsilman, J. (1990): La natación, ciencia e técnica para la preparación de campeones. Hispano Europea. Barcelona. Del Castillo, M. (2002): Disfruta de tu embarazo en el agua. Actividades acuáticas para la mujer gestante. Ed. Inde. Barcelona. Dull, H. (1997): WATSU Freeing the body in water. 2nd edition. Harbin Springs Publishing. Jiménez, J. (1998): Columna vertebral y medio acuático. Ejercicios preventivos y terapéuticos. Ed. Gymnos. Madrid. Le Camus. (1984): Las prácticas acuáticas del Bebé. Paidotribo. Barcelona. Lloret, M. Conde, C. Fagoaga, J. León, C. y Tricas, C. (1995): Natación terapéutica. Ed. Paidotribo. Barcelona. Matkin, R.B. y Brookes, G.F. (1980): Tu libro de buceo. Ed. Sintesis. Barcelona. Palacios, J. (1999): La seguridad en los cursos de natación. AGUA Y GESTIÓN, SEAE-INFO: Revista especializada en actividades acuáticas y gestión de instalaciones deportivas, 46. 12-16. Palacios, J.; Barcala, R.; Vales, C.; López, S. y Pérez, D. (2010). Formación y didáctica en Socorrismo Acuático Profesional. A Coruña. Fundación Universidade da Coruña. Palacios, J. y Del Castillo, M. (2013): Estudio descriptivo sobre epidemiología del ahogamiento en España en la temporada de verano 2012. http://blogs.lavozdeg Galicia.es/socorrismo Palou Sampol, P. y col. (2009): Aquafitness. Ediciones Universidad Illes Balears y Grada Gymnos. Palma. Prieto, J.A. (2009): Técnicas de relajación y trabajo corporal en el medio acuático. Wanceulen. Sevilla. Sanders, M. E. (2001): Fitness acuático. Manual de instructor. Volumen I Agua poco profunda. Ed. Gymnos. Madrid. Sanders, M. E. (2001): Fitness acuático. Manual de instructor. Volumen II Entrenamiento específico y de ejercicios en suspensión. Ed. Gymnos. Madrid. Thein Brody, L. y Richley Geigle, P. (2009): Aquatic exercise for rehabilitation and training. Champaign, IL. Human Kinetics. Wessinghage, T.; Rife, M. y Belz, V. (2008): Aquafit. Un entrenamiento global de fuerza, resistencia, coordinación y movilidad. Ed. Paidotribo. Barcelona. http://www.fina.org / http://www.rfen.es/</p>

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Subjects that continue the syllabus
Physical Activity and Sports Research/620G01021 Teaching/Learning Processes in Physical Activity and Sport/620G01022 Sport Performance Methodology/620G01024 Iniciación en deportes III (Triatlón) (optativa)/620G01312 Iniciación en deportes IV (Natación) (optativa)/620G01313 Sports Administration and Management/620G01038
Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.